

KROGSGAARD - V/CLAUS HARBO
Læstenvej 20
8920 Randers NV

Miljø og Teknik
Miljø natur og landbrug
Laksetorvet
8900 Randers C

Telefon +45 8915 1515
Direkte 89151507

kristian.arnborg.nielsen@randers.dk
www.randers.dk

20-11-2017/ 09.17.60-K08-67-17

Miljøtilsyn på husdyrbruget beliggende Læstenvej 20, 8920 Randers NV CVR-nr. 20869437

Baggrund

Randers Kommune har den 2. november 2017 udført miljøtilsyn på husdyrbruget beliggende Læstenvej 20. Under tilsynet deltog Claus Harbo fra husdyrbruget, og Kristian Arnborg Nielsen fra Randers Kommune.

Tilsynet er foretaget som et basistilsyn, hvor ejendommens miljøforhold er gennemgået. Jf. bekendtgørelse om miljøtilsyn¹.

Husdyrbruget er godkendt efter husdyrlovens § 11 den 26. november 2008.

Bemærkninger til forrige miljøtilsyn

Der var følgende indskærpelser/bemærkninger og opfølgning ved seneste miljøtilsyn udført 26. august 2013.

Indskærpelser:

Møddingsplads manglede afgrænsning. Mure blev efterfølgende etableret.
Ny arealer manglede anmeldelse. Arealer blev efterfølgende anmeldt.

Bemærkninger:

En fjernelse af en olietank fra 1972 var ikke anmeldt. Anmeldelse blev efterfølgende givet.

Produktionstilladelsen var overskredet. Produktionen er siden øget.

Bemærkninger til miljøtilsynet

Tilsynet har givet anledning til følgende håndhævelser:

¹ Bekendtgørelse nr. 866 af 23. juni 2017 om miljøtilsyn

Ejendommens produktionstilladelse fremgår af vilkår 3 i godkendelsen. Husdyrholdet må ikke ændres væsentligt jf. vilkår 4. Ved tilsyn i 2013 blev det påtalt at produktionstilladelsen var overskredet, og oplyst at en permanent overskridelse vil kræve tillægsgodkendelse. Husdyrholdet er siden øget yderligere uden at fornøden godkendelse.

- Det indskræpes, at produktionstilladelsen i miljøgodkendelsens vilkår 3 skal være overholdt.

Husdyrholdet skal inden 1. august 2018 være på et niveau der svarer til overholder gældende produktionstilladelse.

Hvis der søges en større produktionstilladelse inden 1. august 2018, skal ansøgning herom være indsendt til kommunen senest den 15. januar 2018. Produktionen må ikke øges i perioden hvor en ansøgning behandles.

Møddingsplads

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 14 stk. 3 angiver bla., at sideafgrænsningen skal være udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt.

Det blev på tilsynet konstateret udsivende væske flere steder gennem muren, der udgør møddingens sidebegrænsning.

- Det indskræpes at ovennævnte § 14 stk. 3 skal overholdes.

Ved fortsat brug af pladsen skal det hurtigst muligt og inden 1. juni 2018 sikres, at muren om møddingspladsen er tæt. Kommunen skal senest en måned efter at muren er tætnet have dokumentation for udført arbejde, f.eks. i form kopi af faktura for udført arbejde.

Ensilageopbevaring

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 29 angiver, at næringsstoffer i restvand og ensilagesaft kun må tilføres til afgrøder omfattet af en kvælstofnorm.

Det blev ved tilsynet konstateret at restvand og/eller ensilagesaft løb til arealer uden sådan afgrøde.

Vilkår 9 i miljøgodkendelsen angiver at afløb fra plansiloer skal føres til opsamlingsbeholder.

- Det indskræpes, at det ovennævnte § 29 og vilkår 9 skal overholdes.

Inden den 15. december 2017 skal det sikres at der ikke løber væske til ubefæstet areal fra der nordvestlige hjørne af den vestligste ensilagesilo. Mht. øvrige steder hvor væske løber fra siloerne til ubefæstet areal skal det inden der igen ensileres i hver enkelt silo sikres, at kravene er overholdt.

Husdyrgødningsbekendtgørelsens § 27 stk. 3 angiver at der ikke må lægges ensilage på randbelægningen.

I alle siloerne blev der konstateret ensilage ud over randbelægningen.

- Det indskærpes af ovennævnte § 27 skal overholdes.

Indskærpelsen skal være overholdt fra næste ensilering i de enkelte siloer.

Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens § 26 stk. 2 angiver at der skal være afløb i umiddelbar tilknytning til en randbelægning. Har ensilageopbevaringsanlægget mere end én randbelægning, kan det ene afløb erstattes af en rørledning til afløbet med tilstrækkelig kapacitet til at bortlede eventuelle saftafløb.

Du oplyste at der ikke er afløb i siloernes sydlige ender.

- Det indskærpes at ovennævnte § 26 stk. 2 skal overholdes.

Indskærpelsen skal være overholdt senest fra næste ensilering i de enkelte siloer.

Du kontaktede undertegnede telefonisk den 3. november 2017 og foreslog, at der i siloernes bagender etableres mur i stedet for randbelægning. Under forudsætning af at der er fald gennem siloerne mod afløb i den nordlige ende vurderes løsningen brugbar.

Vi talte på tilsynet om mulighed for udsprinkling af væske fra ensilagepladserne. Kommunen vurderer, at det kan etableres uden godkendelse efter husdyrloven under forudsætning af at generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen følges, se bla. bekendtgørelsens kapitel 11. Se endvidere byggeblad herom på https://www.landbrugsinfo.dk/Byggeri/Byggeblade/Sider/Oversigt_over_Landbrugets_Byggeblade.aspx (byggebladet, udsprinkling af overfladevand fra ensilagesilo og – plads).

Kalvehytter

Husdyrgødningsbekendtgørelsens §9 stk. 2 angiver bla. at stalde skal have fast bund eller gulve udført af bestandige materialer, som er uigennemtrængelige for fugt og at de skal være indrette med et afløbssystem til opsamling af flydende husdyrgødning og restvand efter reglerne i §§ 24 og 25.

De mobile kalvehytter/eller placeringen af dem opfylder ikke § 9 stk. 2 i husdyrgødningsbekendtgørelsen. Kommunen accepterer dog at de er placeret indendørs på tæt gulv uden afløb hvorfra væske ikke kan løbe fra.

I forbindelse med ansøgning om godkendelsen af 26. november 2008 blev det forudsat, at kalve ville være placeret i en egentlig stald. Det fremgår også af kortbilag i godkendelsen at kalve ville være i en stald.

Gældende afgørelser

Miljøgodkendelse efter Husdyrlovens § 11 fra den 26. november 2006. Bemærk at vilkår om arealer (vilkår 26-31) er bortfaldet pga. lovændring.

Husdyrhold

Bedriftens dyrehold, jævnfør gødningsregnskaber, fra planåret 2010-2011 og frem fremgår af nedenviste tabel. Godkendt dyrehold er også angivet.

Art: Jersey	Godkendt	10-11	11-12	12-13	13-14	14-15	15-16	Gødning / staldsystem
Malkekøer, årsdyr	85	90,8	89,8	92,7	92,6	90,8	94,5	Sengestald med spalter
Opdræt 0-6 mdr., årsopdræt	20	20,1	21,8	23,6	20,9	23,8	21	Dybstrøelse
Opdræt 6 mdr. – kælvning, årsopdræt	45	48	50,3	56,4	61,4	60,4	58	Bindestald med grebning
Opdræt 0-8 mdr. (6-8 mdr.), årsopdræt	5							Dybstrøelse
Tyrekalve 0-6 mdr., stk	0	27	9	3	5	3	4	Dybstrøelse
Ungtyre 6 mdr. – slagtning, stk	0	2	4	3	5	3	4	Bindestald med grebning
Ammekøer (400-600 kg), årsdyr.	0	1,5	1	1,3	0,5	0,9	0,9	Bindestald med grebning

Det fremgår af oplysningerne fra gødningsregnskaberne, at dyreholdet er steget siden tilsynet i 2013. Ved dette tilsyn blev dyreholdets størrelse vurderet ud fra gødningsregnskaber fra planperioderne 10-11 og 11-12.

Ved tilsynet i 2013 blev det oplyst, at dyreholdet var større end godkendt. Dyreholdet er øget siden.

Der var opstaldet kalve i mobile hytter. Hytterne var på tilsynstidspunktet placeret på støbt gulv i laden mod vest. Bedriften oplyste, at de normalt er placeret lige øst for laden på et ubefæstet areal. De mobile hytter er ikke med tæt bund. Det blev konstateret, at væske drypper fra bund af en hytte.

Gyllebeholder

Der er 1 gyllebeholder på 1.600 m³ fra 1999. Beholdere er kontrolleret i 2010.

Der var dykket indløb til tanken, og tilfredsstillende flydelag. Claus Harbo, oplyste at der føres logbog over flydelaget.

Der er ikke monteret pumpe til tømning af tanken.

Mødding

Der er afløb fra møddingspladsen til ajlebeholder. Ajlebeholderen er placeret nord for pladsen.

3 sider af møddingen var begrænset af mur. Det blev konstateret, at væske fra møddingspladsen flere steder trænger gennem muren i skifte mellem betonsten, se vedlagt foto bagerst i dette brev.

Markstakke til komposteret gødning

Bedriften oplyste, at der ikke benyttes markstakke til opbevaring af husdyrgødning.

Ensilage

Ensilage opbevares i 4 ensilagesiloer samt markstakke.

3 ensilagesiloer er anmeldt i 2006, og den fjerde er etableret efter miljøgødkendelsen fra 2008.

Siloerne er åbne i begge ender. Der er afløb i siloernes nordlige ende. Der er ikke afløb i siloernes sydlige ende. Bedriften oplyste at siloerne har fald mod nord.

I den nordlige ende af siloerne blev det konstateret, at væske fra siloerne løber over asfaltbelægning og ud på ubefæstet areal, og ved det nordvestligste hjørne af siloerne blev der konstateret at væske fra ensilagen er løbet direkte ud på ubefæstet areal. Der var her hvide misfarvninger, hvor væske har løbet.

I den sydlige ende af siloerne lå ensilage ud til kant af silobund, og ud over bunde af siloerne. Der var ikke opretholdt rand-belægning. Der var røde misfarvninger på jord.

Husdyrgødningsbekendtgørelsen angiver at ensilagesaft skal føres til opsamlingsbeholder.

Ensilagesaft er defineret som væske, der løber fra ensilage, herunder sukkerroeaffald og lignende, under opbevaringen bortset fra væske, der betragtes som restvand.

Væske fra ensilageopbevaringsanlæg med ikke-saftgivende ensilage og væske, der udelukkende er opsamlet fra ensilageopbevaringsanlæg senere end 1 måned fra ilægning af saftgivende ensilage betragtes som restvand, hvis kvælstofindholdet er under 0,3 kg N pr. ton.

Det er ikke i forbindelse med tilsynet vurderet endeligt om det er restvand eller ensilagesaft, der er løbet til ubefæstede arealer. Umiddelbart vurderes væsken, der er løbet fra pladsen ved den vestligste silo dog at være ensilagesaft. Ligeledes vurderes det at misfarvninger på jord ved siloernes bagender skyldes ensilagesaft.

Uanset om der er tale om restvand eller ensilagesaft må næringsstofferne der i kun tilføres til afgrøder. Afgrøderne skal være omfattet af en kvælstofnorm ifølge lov om jordbrugets anvendelse af gødning og om plantedække og de i medfør heraf udstedte bekendtgørelser eller en retningsgivende norm for fosfor og kalium i henhold til retningslinjer udstedt af Landbrugs- og Fiskeristyrelsen for den pågældende planperiode.

Olietank

Olietanken i laden mod syd vurderes at være identisk med 1.200 l tanken fra 1998 som er placeret i maskinhus mod syd. Tanken har nr. 65757-01.

Brugerbetaling:

Du skal betale brugerbetaling for miljøtilsynet.² Betalingen beregnes ud fra det timeforbrug kommunen har i forbindelse med forberedelse, gennemførelse og afrapportering af miljøtilsynet.

Timetaksten er for 2017 fastsat af Miljøstyrelsen til 318,04 kr. Regning for opkrævning af brugerbetaling udsendes efter hhv. den 1. november 2017 og 1. november 2018.

Lovgrundlag

Husdyrbrug reguleres efter følgende lovgivning:

- Lovbekendtgørelse nr. 256 af 21. marts 2017 om husdyrbrug og anvendelse af gødning m.v. (Husdyrloven).

² Bekendtgørelse nr. 845 af 23. juni 2017 om brugerbetaling for godkendelse mv. og tilsyn efter lov om miljøbeskyttelse og lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.

- Lovbekendtgørelse nr. 966 af 23. juni 2017 - Lov om miljøbeskyttelse (Miljøbeskyttelsesloven).
- Bekendtgørelse nr. 865 af 23. juni 2017 om erhvervsmæssigt dyrehold, husdyrgødning, ensilage m.v. (Husdyrgødningsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 1322 af 14. december 2012 om kontrol af beholdere til opbevaring af flydende husdyrgødning og ensilagesaft. (Beholderkontrol).
- Bekendtgørelse nr. 1611 af 10. december 2015 om indretning, etablering og drift af olietanke, rørsystemer og pipelines (Olietanksbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 1309 af 18. december 2012 om affald. (Affaldsbekendtgørelsen).
- Bekendtgørelse nr. 866 af 23. juni 2017 om miljøtilsyn.
- Lovbekendtgørelse nr. 282 af 27. marts 2017 om forurennet jord.

Klagevejledning:

Indskærpelserne meddeles i henhold til Miljøbeskyttelseslovens § 69 og kan ikke påklages til anden administrativ myndighed.

Jf. § 101 i Miljøbeskyttelsesloven, har du ret til at anlægge en sag ved en civilretlig domstol, for at prøve lovligheden af disse indskærpelser. Sagsanlægget skal i henhold til Miljøbeskyttelsesloven være anlagt inden 6 måneder fra dags dato. Efter Forvaltningslovens kapitel 4 har du ret til aktindsigt i sagen. Ønskes dette bedes du rette henvendelse til kommunen.

Hvis du har spørgsmål, rettelser eller kommentarer til tilsynsbrevet, er du velkommen til at kontakte mig.

Med venlig hilsen

Kristian Arnborg Nielsen

Møddingsplads:

Eksempel på utæthed i skifte (pladsens nordside).

Ensilageopbevaringsanlæg:

Væske fra ensilageopbevaringsanlæg over forplads til ubefæstet areal ved plansiloer.

Væske fra ensilageopbevaringsanlæg til løber til ubefæstet ved nordvestligt hjørne af vestligste ensilagesilo. Hvide belægninger

Bagsiden af ensilagesiloer, rødlige belægninger